

Nové mezinárodní obzory

Nad příspěvky hostů

B. Blížkovský

Jedním z hlavních úkolů naší polistopadové pedagogiky je překonávání důsledků vnučené izolace od širšího světového pedagogického dění, obnova soustavnější vyvážené mezinárodní spolupráce při řešení společných nebo srovnatelných problémů v dimenzi středoevropské, evropské společných nebo srovnatelných problémů v dimenzi středoevropské, evropské i světové. Pohodlný provincialismus, ignorování zahraničních zkušeností i povrchní mechanické nebo jednostranné přejímání „cizích vzorů“ již rozhodně odmítáme. Hledáme, spoluutváříme a realizujeme funkční projekty konkrétní kooperace odpovídající našim potřebám i možnostem.

K usnadnění mezinárodních kontaktů připravil výbor ČPdS v letech 1991–92 následující rámcovou dohodu a zahájil její projednávání s více jak 25 zahraničními partnery:

„Návrh smlouvy o spolupráci ČPdS s obdobnými zahraničními pedagogickými společnostmi.

ČPdS spolu s pedagogickou společností vyslovují přesvědčení o nutnosti vzájemné spolupráce a podpory. Domnívají se, že spolupráce by se mohla rozvíjet mimo jiné v těchto směrech:

1. Informace o významných pedagogických akcích a pozvání k účasti.
2. Výměna odborných knih a časopisů.
3. Výměna odborníků k řešení aktuálních problémů.
4. Pořádání tematických exkurzí a studijních pobytů.
5. Organizace společné vědecké a výzkumné práce.

Konkrétní spolupráce se uskuteční po vzájemné dohodě a podle reálných možností obou stran.“

Při příležitosti sjezdu a mezinárodní konference ČPdS v Ústí nad Labem (1992) byly podobné dohody uzavřeny s příslušnými partnery v *Německu, Polsku, Maďarsku, Bulharsku, Slovinsku a na Ukrajině*. Nejdále pokročila hodnotná spolupráce s Německou pedagogickou společností. Hledáme partnery v Rusku. Dobré odborné kontakty navázala ČPdS též v *Rakousku*,

Chorvatsku a dalších státech bývalé Jugoslávie, v *Litvě* a v dalších pobaltských republikách. V r. 1991 byla ČPdS přijata za člena Světové společnosti pro srovnávací pedagogiku (*CESE*). Těsné kooperace jsou též se světovou asociací ped. výzkumu (*WAER*), s Evropskou asociací pro učitelské vzdělání (*ATEE*), s příslušnou expertní skupinou *Evropské rady* i s československou exilovou Společností věd a umění (*SVU*) se sídlem ve Washingtonu. Tradiční a nejtěsnější zůstávají přirozené mnohostranné kooperace se *Slovenskou pedagogickou společností*. Připravená dohoda mezi ČPdS a SPdS, zahrnující i společné vydávání *Pedagogické orientace*, má být podepsána v roce 1993.

Sjezdu a konference ČPdS v Ústí n.L. se zúčastnilo celkem 12 hostů z partnerských organizací pěti zemí, kteří odevzdali 11 odborných referátů. Nejpočetnější pětičlenná delegace přijela z Bulharska — zásluhou prof. dr. G. Anguševa, děkana Sofijské univerzity (prof. dr. P. Petrov, doc. dr. G. K. Dimitrova, dr. K. Sapundžieva, dr. N. Bojadžieva, dr. N. Canev) . Tři delegáti přijeli ze Slovinska doc. dr. M. Resman z FF v Ljublani, Dr. J. Lipnik z Pedagogické fakulty v Mariboru a dr. B. Kožuh, šéfredaktor časopisu „Sodobna pedagogika“, vycházejícího od r. 1880. Slovenskou ped. společnost zastupovali prof. dr. ing. J. Konôpka z KU v Bratislavě a další členové. K příspěvkům uvedených delegátů se ještě vrátíme.

Z Maďarska přijela vědecká tajemnice pedagogické společnosti dr. E. Széchy z Budapešti. Podala zprávu o probíhající školské reformě. Nemalé pedagogické i společenské problémy s ní spojené řešil v létě 1993 dlouhodobě připravovaný pedagogický kongres. Poměrně rychlý start reformních snah byl v posledních třech letech zbrzděn nedostatečnou schopností politických představitelů dosáhnout přijatelného konsensu i probíhající hospodářskou recesí. Otevřené zůstávají i mnohé zásadní otázky: vedle návratu k osmitřídnímu gymnasiu se prosazuje i ve světě převládající systém 6+3+3, doporučuje se desetiletá vnitřně diferencovaná povinná školní docházka, nově se koncipují funkce odborných škol (včetně našich SOU) , vzrůstají obavy z přílišného tříštvivého vlivu partikulárních politických zájmů. Maďarská pedagogická společnost má více jak 100 stoletou tradici. Zdůrazňuje odborná řešení odborných problémů. K tomu účelu slouží více jak 20 odborných sekcí, které sdružují přední specialisty z teorie i z praxe a které pracují regionálně i celostátně. Spolu s Maďarskou akademií věd a vysokými školami se orientuje činnost všech odborných sekcí k přípravě VI. pedagogického kongresu (1993) i ke světové výstavě (1996) , která bude i miléniem prvé maďarské školy.

Podstatný výtah z referátu prof. Z. Jasiňského z Polska přinášíme v příslušné rubrice tohoto čísla.